

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 415
12. ledna 2021

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice

Doporučení Národního konventu

Vzájemné uznávání antigenních testů

Portugalské předsednictví

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

také v novém roce vás vítám na stránkách pravidelného přehledu monitoringu v EU Sekce pro evropské záležitosti a přeji vám v roce 2021 jen to nejlepší.

Konec minulého roku a začátek toho nového byly v EU ve znamení několika významných událostí, jimž byla zcela pochopitelně věnována značná pozornost. V neděli 27. prosince bylo v celé EU zahájení očkování proti onemocnění covid-19 první schválenou vakcínou od společnosti Pfizer/BioNTech, 30. prosince byla jménem EU podepsána dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím, které se vyjednávačům podařilo dosáhnout na Štědrý den a která se od 1. ledna provádí prozatímně, a téhož dne, tedy ve středu 30. prosince, bylo také uzavřeno jednání o komplexní dohodě o investicích mezi EU a Čínou.

Nelze také nezmínit, že od 1. ledna převzalo po Německu předsednickou štafetu Portugalsko. Více o prioritách, které si pro nadcházející půl rok stanovilo, si můžete přečíst na dalších stranách tohoto vydání monitoringu.

První jednání Rady nicméně portugalské předsednictví čekají až od příštího týdne, kdy je na programu videokonferenční

Rada pro obecné záležitosti, jednání Euroskupiny (i v rozšířeném formátu), Rada pro hospodářské a finanční věci a také první videokonference členů Evropské rady ke koordinaci boje s covid-19 v letošním roce.

Důležitá témata má však na programu již tento týden Evropský parlament, který jedná ve výborech. Hned v pondělí se začal Výbor pro mezinárodní obchod a Výbor pro zahraniční věci zabývat dohodou o obchodu a spolupráci EU a Spojeného království, která se zatím provádí prozatímně a kterou musí poslanci odsouhlasit. Hospodářský výbor pak rovněž v pondělí hlasoval o interinstitucionální dohodě s Radou o vzniku Facility na podporu oživení a odolnosti (RRF), která je hlavním nástrojem Next Generation EU, tedy plánu obnovy EU, který byl schválen spolu s víceletým finančním rámcem na mimořádné Evropské radě v červenci 2020.

Výbor pro životní prostředí a veřejné zdraví má v úterý na programu diskuzi se zástupci Komise o smlouvách, které Komise uzavřela s jednotlivými společnostmi, které vyvinuly nebo vyvíjejí vakcínu proti covidu-19, a o procesu schvalování jednotlivých očkovacích látek pro využití v EU.

Doporučení Národního konventu

Národní konvent o EU vydal doporučení vzniklá na základě kulatého stolu z 18. prosince 2020, jehož tématem byla vnější politika EU vůči Africe z perspektivy ČR. Diskuze proběhla online a zúčastnili se jí zástupci státní správy, akademické, sociální a hospodářské sféry, společně s reprezentanty evropských institucí, neziskového sektoru a dalšími účastníky. Odborným garantem kulatého stolu byla Asociace pro mezinárodní otázky (AMO).

V průběhu roku 2020 probíhala intenzivní jednání mezi Evropskou unií a zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří o novém rámci pro rozvojovou, hospodářskou apolitickou spolupráci na další období (tzv. **post-Cotonou**). Výchozí situace však byla výrazně odlišná od doby před dvaceti lety – s ohledem na proměnu africké kontinentální institucionální struktury, rostoucí roli nových aktérů

v Africe, proměňující se bezpečnostní rámec na kontinentě, postupující ekonomickou integraci a výrazně větší význam individuální migrace. Komise spolu s Vysokým představitelem EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku představili v březnu 2020 návrh nové **strategie pro vztahy s Afrikou**, který je postaven na tématech zelené transformace, digitální transformace, udržitelného růstu, míru a bezpečnosti, dobrého vládnutí a migrace a mobility.

Debaty u kulatého stolu se zaměřila na **čtyři okruhy**: (1) Jaké jsou sdílené zájmy Evropy a Afriky? (2) Jak mohou trendy ekonomické integrace a ekonomického nacionalismu v Africe ovlivnit diskuzi o budoucím nastavení ekonomických vztahů EU a Afriky? (3) Jak ovlivní migrační pakt jednání o nové dohodě a celkové vztahy mezi oběma partnery? /Pokr. na s. 2/

Jaká bude pro africké země přidaná hodnota spolupráce s EU? (4) Jaké jsou a jaké by měly být priority české zahraniční politiky vůči Africe?

Dle doporučení by si Česká republika vůči Africe měla udržet **proaktivní přístup**. Na národní úrovni je vhodné iniciovat a podporovat širší celospolečenskou debatu o vztazích s Afrikou a na evropské úrovni následně prohlubovat stávající a nová partnerství s ostatními členskými státy. EU je nadále zdaleka největším obchodním, investičním a rozvojovým partnerem Afriky. Z toho důvodu by EU měla nadále posilovat své rozvojové aktivity a **zaměřit se na jejich přidanou hodnotu oproti jiným partnerům**, zejména v otázce udržitelnosti projektů, přenosu technologií a know-how.

Preferován by měl být **integrováný přístup**, který propojí bezpečnostní aktivity s problematikou udržitelného roz-

voje a řešením klimatické změny. Poslední doporučení se zaměřuje na otázku **migrace**, kterou je potřeba řešit jak z pohledu ex ante (bezpečnostní spolupráce, posilování místních institucí, zvyšování životní úrovně), tak z pohledu ex post (rychlé navracení migrantů do zemí původu). Tato řešení je nicméně nutné realizovat ve spolupráci s africkými partnery.

Úplné znění závěrů a doporučení je k dispozici na stránce www.narodnikonvent.eu. Pro další informace o příštích kulatých stolech, podkladové dokumenty a další materiály včetně videí můžete také navštívit účty na sociálních sítích - Twitter: @KonventEU, Facebook: Národní konvent o EU a Instagram: #Narodnikonvent.

/J. Sochor/

Vzájemné uznávání antigenních testů > Komise

Dne 18. prosince 2020 zveřejnila Komise doporučení Rady o společném rámci pro používání, validaci a vzájemné uznávání rychlých testů na antigen na covid-19 v EU.

Lídry členských států EU na jednání Evropské rady ve dnech 10. - 11. prosince 2020 apelovali na **harmonizaci v oblasti využití rychlých antigenních testů**, v reakci na což Komise uveřejnila návrh doporučení Rady ke společnému rámci pro používání, validaci a vzájemné uznávání výsledků rychlých antigenních testů. Návrh doporučení se zaměřuje na tři oblasti (1) **použití**, (2) **validaci** a (3) **vzájemné uznávání rychlých antigenních testů**, přičemž vychází z diskusí na expertní úrovni.

Co se týká **použití** rychlých antigenních testů, tak Komise v návrhu doporučení uvádí, že by členské státy měly používat tyto testy s cílem navýšit testovací kapacity, zajistit jejich použití školeným personálem, zajistit jejich konfirmaci RT-PCR testem a propojit jejich výsledky s národní databází.

Dále návrh doporučení uvádí výčet situací, v jejichž rámci by měly být rychlé **antigenní testy využity**, konkrétně se jedná o symptomatické jedince, pro screening ve vysoce rizikových oblastech a uzavřených prostředích, jako jsou například nemocnice, či jiná zdravotnická zařízení, zařízení dlouhodobé péče, např. domovy důchodců a pečova-

telské domy, nebo rezidenční zařízení pro osoby se zdravotním postižením, školy, věznice, zajišťovací zařízení či jiné infrastruktury pro přijímání žadatelů o azyl a migrantů a zařízení pro bezdomovce.

Komise také navrhuje, aby členské státy **vzájemně uznávaly** rychlé antigenní testy, které jsou opatřeny označením CE, splňují minimální požadavky na citlivost a specifitu stanovené Komisí a Evropským centrem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a byly **validovány alespoň jedním členským státem**, který poskytl podrobnosti o metodice a výsledcích těchto studií (jako je typ vzorku použitého pro validaci a prostředí, v němž bylo použito daného testu posuzováno, a o tom, zda nastaly nějaké obtíže, pokud jde o kritéria požadované citlivosti nebo jiné prvky funkční způsobilosti).

Komise v této části doporučení rovněž vyzývá k pravidelné aktualizaci seznamu rychlých antigenních testů, které mají být vzájemně uznávány stejně jako k investici do nezávislých validačních studií dalších typů testů. Členské státy jsou rovněž vyzvány, aby prozkoumaly potřebu a možnost **vytvoření digitální platformy**, která by mohla být využita k **ověřování pravosti osvědčení o testech covid-19**, a sdílet výsledky těchto diskusí s Komisí. /J. Matera/

Portugalské předsednictví > Rada

Během prvního pololetí roku 2021 bude roli předsednické země v Radě EU vykonávat Portugalsko. Jedná se již o třetí portugalské předsednictví, jehož průběh bude ovlivněn pandemií onemocnění covid-19. Tomu do značné míry odpovídají i priority, které pro následující půlrok definovala portugalská vláda. Ve většině z nich může portugalské předsednictví očekávat od ČR podporu.

Vzhledem k okolnostem si portugalské předsednictví vybralo motto „Time to deliver: a fair, green and digital recovery“. Program předsednictví se zaměřuje na **pět prioritních oblastí**: (1) posílení odolnosti Evropy, (2) podporu role EU jako lídra v klimatické oblasti, (3) urychlení digitální transformace, (4) posílení evropského sociálního modelu a (5) posílení role Evropy ve světě. Horizontální prioritou bude i nadále snaha o koordinaci EU v boji proti pandemii covid-19.

Portugalské předsednictví klade velký důraz na **kontinuitu**. V řadě oblastí se bude snažit rychle implementovat

dohody dosažené během předchozího německého předsednictví. Jedná se například o **nový víceletý finanční rámec a nástroj Next Generation EU** nebo navýšení klimatických ambicí. Po definitivním odchodu Spojeného království z EU hodlá také pracovat na vzniku komplexního, spravedlivého a vyváženého partnerství mezi EU a Spojeným královstvím.

Hlavní prioritou portugalského předsednictví však bude posílení **evropského sociálního modelu** a důvěry občanů v něj. Portugalsko chce reflektovat sociální dopady pandemie a zajistit, aby klimatická a digitální transformace probíhala inkluzivně. Hlavní událostí portugalského předsednictví by měl být květnový **Sociální summit v Portu**, kde by se lídři měli věnovat otázce implementace **Evropského pilíře sociálních práv**. Na tento summit bude navazovat setkání lídrů EU-27 s indickým premiérem Narendrou Modim, protože prioritou Portugalska v oblasti zahraničních vztahů budou především vztahy EU s Indií. /R. Franěk/

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/1862 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v **oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, pokud jde o vkládání záznamů Europolu** (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021-2027**“ (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/794, ohledně **spolupráce Europolu se soukromými subjekty**, zpracování osobních údajů Europolu při podpoře vyšetřování trestné činnosti, a role Europolu při výzkumu a inovacích (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke zprávě Komise Evropskému parlamentu a Radě „**Zpráva o fungování evropského trhu s uhlíkem**“ (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Strategie EU pro léčivé přípravky**“ (vypracovalo ministerstvo zdravotnictví)

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k **zahájení jednání o nové dohodě o rybolovu mezi Evropskou unií a Norským královstvím** (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2017/2403, pokud jde o **oprávnění k rybolovu pro rybářská plavidla Unie ve vodách Spojeného království** a rybolovné operace rybářských plavidel Spojeného království ve vodách Unie (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů „**Evropská média v digitálním desetiletí: Akční plán na podporu oživení a transformace**“ (vypracovalo Ministerstvo kultury)

Program evropských institucí, 12. až 18. ledna > Informace

Neformální videokonference ministrů pro evropské záležitosti, 18. ledna

Lednová Rada pro obecné záležitosti se původně měla konat až 26. ledna, vzhledem k organizaci videokonference lídrů ke covidu-19 dne 21. ledna však byla posunuta již na 18. ledna. Na programu je prezentace priorit začínajícího portugalského předsednictví v Radě EU, informace předsednictví ke Konferenci o budoucnosti Evropy a výměna názorů ke koordinaci EU v boji proti pandemii covid-19.

Zasedání kolegia komisařů, 14. ledna

Na zasedání kolegia proběhne seminář a následně se uskuteční debata o evropské občanské iniciativě Minority Safepack.

Zasedání Euroskupiny, 18. ledna

Na programu jednání bude nerovnováha v eurozóně po pandemii covid-19 a v inkluzivním formátu se projednají vyhlídky budoucích vztahů s USA v měnové a finanční oblasti.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 415, týden od 4. až 10. ledna 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz